SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Dnro K2024-10 1(1)

9.4.2024

Lausuntopyyntönne: kirjallinen lausunto, kuulemistilaisuus 10.4.2024

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI ULKOMAISTEN SIJOITUSTEN SEURANNASTA UNIONISSA JA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EU) 2019/452 KUMOAMISESTA

Pyydettynä lausuntona Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) esittää seuraavaa.

U-kirjelmän mukaan ”Voimassa olevan ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetun lain (172/2012) soveltamisalaa tulisi ehdotuksen vaatimusten täyttämiseksi laajentaa, jolloin kansallisesti seurattavien sijoitusten määrä kasvaisi todennäköisesti huomattavasti. Kasvulla olisi taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia seurannasta vastaavien viranomaisten toimintaan. Lisäksi seurannan laajentamisella olisi taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia ulkomaisten sijoitusten osapuoliin seurannan kohteena olevien yritysten ja sijoitusten joukon kasvaessa.”

Asianajajaliitto korostaa, että kansallisessa valmistelussa tulisi varmistaa, että soveltamisalan laajentaminen ei johda vaikeasti ennustettavaan prosessiin, vaan työ- ja elinkeinoministeriölle turvataan riittävät resurssit seurannan toteuttamiseksi ja neuvonnan antamiseksi sekä varmistetaan, että päätöksistä on riittävästi tietoa/tilastoja saatavilla sen arvioimiseksi, onko sijoitus ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetun lain soveltamisalaan kuuluva myös vapaaehtoisten ilmoitusten osalta.

Tällä hetkellä etenkin lain 5 §:n osalta on toisinaan haastavaa tulkita voisiko yritysosto kuulua vapaaehtoisen ilmoituksen piiriin. Yritysten ja sijoittajien oikeusturvan näkökulmasta olisi tärkeää, että lain nojalla tehdyistä päätöksistä olisi saatavilla riittävästi tietoja ja tilastoja, julkisuuslain salassapitosäännösten sallimissa rajoissa.

Komission asetusluonnoksen mukaan seurannasta vastaavilla viranomaisilla tulisi olla oikeus aloittaa seurantamenettely omasta aloitteestaan vähintään 15 kuukautta sellaisen sijoituksen toteuttamisen jälkeen, joka ei ole lupavaatimuksen alaisena, mutta voi vaikuttaa turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen. Voimassa olevan ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetun lain 5.2 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voi ottaa vapaaehtoisen ilmoittamisen piiriin kuuluvan yritysostoasian oma-aloitteisesti tutkittavaksi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut tiedon yritysostosta. Jatkovalmistelussa sekä EU:ssa että kotimaassa tulisi varmistaa, etteivät viranomaisen takautuvat tutkintavaltuudet tarpeettomasti heikennä osapuolten oikeusturvaa ja EU:n ja Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.

Helsingissä 9. päivänä huhtikuuta 2024

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Asianajaja Ilkka Aalto-Setälä, Helsinki
Asianajaja Kiti Karvinen, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu kilpailuoikeuden asiantuntijaryhmässä.